

LENINGRAD kuin suuri sotaleiri

Kaupunki täynnä kaikenkielisiä
sotilaita

Totuutta tappioista mahdoton salata

Neuvostoarmeijan johtoa arvostellaan
ankarasti

(Ilta-Sanomain kirjeenvaihtajalta.)

*] Riika, 20. 1. (L)

ERÄS Ulkomaalainen liikemies, joka liiketoimissaan oleskeli Leningradissa, kertoo sikäläisistä vaikutelmistaan seuraavaa:

Leningradin väestön tärkein kysymys on nyt sota ja jokapäiväinen leipä. Jo toista kuukautta on aivan Leningradin edustalla tykit jyriseet ja jyrinä kuuluu niin kovana, että yöuni häiriytyy. Ilmassa on liikkeellä lentokoneita, kaduilla liikkuvat aseistetut militsijoukot ja kuorma-autot vierivät vieden sotilaita, hevoset vetävät tykistöpatteita ja ratsumiehiä liikkuu kaikkialla. Ikkunat on peitetty ja koko kaupungissa vallitsee yöllä pimeys. Leningrad on nykyään suuri sotaleiri, jonne saapuu neuvostoarmeijan joukkoja ja josta niitä lähetetään Karjalan Kannaksen sekä Itä-Karjalan rintamalle. Kuulee puhuttavan useita eri kieliä, koska useihin eri kansallisuuksiin kuuluvia joukkoja on saapunut idästä. Siellä on kirgisejä, tataareja, turkmeeneja, kiinalaisia, mongooleja sekä Kaukasus-vuoristosta kotoisin olevia sotilaita. Nämä kuuluvat Venäjän n.s. kansainväliseen kommunistiseen divisioonaan. Tämä kielten sekointu antaa aivan erikoisen leiman Leningradin sodanaikaiselle elämälle.

Sairashuolto huonoo ja muonitus vähäistä

Päivän tärkein puheenaihe väestön keskuudessa on rintamalla vallitseva tilanne. Sodan ensimmäisinä päivinä oli mieliala ylmielinen, sillä sanomalehdissä ja radiossa oli kerrottu, että sankarillinen punainen armeija tuhoaa Suomen puolustuksen parissa viikossa. Mutta tykkien jyrinä, joka ei ole heikentynyt kahden kuukauden kuluessa, todistaa yleisölle Neuvosto-Venäjän "salamannopean" iskun epäonnistumista. Rintamalla saapuvat sairaala-autot sekä junat, jotka tuovat kymmeniätuhansia haavoittuneita, kertovat neuvostoarmeijan suuresta mieshukasta. Leningradissa ei ote perhettä, jossa ei vallitsisi surua. Karjalan Kannakselle ensimmäisiin taisteluihin lähetettyihin divisiooniin oli mobilisoitu Leningradin piirin reserviläisiä n. 42 vuoden ikään saakka. Viiden viikon kuluessa ovat tappiot olleet juuri näissä ensimmäisissä joukoissa suuret. Totuutta on Neuvostoliiton propagandan mahdoton salata, koska kaikki sairaalat ovat tullullaan haavoittuneita ja useat koulut on muodostettu sairaaloiksi. Haavoittuneiden joukossa on vaikeasti sairaiden lukumäärä erittäin suuri. Kuolemaan päätyneitä tapauksia onkin tavattoman runsaasti, koska sairaanhoidon huononpuoleista ja sairaidenkin muonitus on kehnoa.

Venäläisten tappiot yli 100.000 miestä

Suomen kansa on tärkeimpänä puheenaiheena väestön keskuudessa sillä huolimatta, että tarkasti seurataan arvosteluita ja satoja on jo vangittu, varsinkin useita rintamalta kaatuneiden reserviläisten vaimoja, jotka ovat keskustelussaan tuominneet neuvostohallituksen turhan hyökkäyksen Suomea vastaan. Myöskin työväen keskuudessa tehtaissa on ilmennyt tyytymättömyyttä sodan johdosta. Neuvostoliiton hallituksen päämiehet ovat selittäneet ja selittävät vieläkin, että Neuvostoliiton politiikka on rauhanpolitiikkaa, mutta nyt on jo miljoona miestä lähetetty rintamalle, ja sota on vaatinut kymmeniätuhansia uhreja. Neuvosto-

liiton armeijan tappioiden Suomen rintamalla, kaatuneet, haavoittuneet ja vangiksi joutuneet yhteenluetuina lasketaan nousevan yli sadan tuhannen. Ankarasti arvostellaan neuvostoarmeijan johtoa, ja sitä syytetään siitä, että se ei ole osoittautunut kykeneväksi murskaamaan Suomen pienen armeijan vastustusta käytettäväänään olevalla suurella ylivoimalla. Neuvostoarmeija on menettänyt kannatusta myöskin kommunistisen työväen keskuudessa.

Keinottelu kukoistaa

Leningradin väestön elämä on muuttunut sodan aikana erittäin raskaaksi. Polttoaineen puutteen johdosta on asunnoissa lämmintä 4–5 astetta. Sadoissa taloissa ovat vesijohdot menneet rikki viimeaikaisten pakkasten johdosta, ja veden puute on suuri. Koska rautatiet on ensi sijassa varattu neuvostoarmeijan kuljetuksiin, on elintarvikkeiden tuonti huomattavasti vähentynyt. Valtion liikkeissä on ovien edustoilla aamusta iltaan saakka pitkät jonot odottamassa sokerin ja rasva-aineiden jakamista. Ympäristön talonpojat tuovat elintarvikkeita kaupunkiin, mutta hinnat ovat n. 10-kertaisia virallisiin hintoihin verrattuna. Kolhoosien toreille, joilla oli mahdollisuus vaihtaa elintarvikkeita kaikenlaista tavaraa vastaan, ei ole viimeisten parin viikon kuluessa ollut ainoakaan kolhoosilaista. Elintarvikkeiden puutteen johdosta on keinottelu saanut laajat mittasuhteet. Militsijoukot metsästävät keinottelijoita, joita joka päivä vangitaan satoja, mutta tämä ei vähennä keinottelun harjoittamisia.

Pimennys vaarantanut rauhallisen elämän

Leningradin elämä on pimeyden johdosta muuttunut rauhalliselle väestölle erittäin vaaralliseksi. Joka yö tapahtuu kymmenkunta ryöstöä sekä veritöitä. Klo 21 alkaen on nyttemmin kielletty erikoisluvatta kaduilla liikkuminen.

Ulkomaalaisia ei suvaita

Vapaa liikkuminen on rajoitettu myöskin koko Leningradin alueella, ja saapuneen tiedon mukaan myöskin Karjalassa. Yhdestä kunnasta tai kylästä toiseen kuntaan tai kylään matkustamista varten tulee hankkia sotilasviranomaisilta erikoinen lupa. Liikkumisen rajoittamisen syynä on jokaisen epäileminen vakoojiksi. Sodan aikana on jo satoja viattomia henkilöitä vangittu ja teloitettu vakoilusta epäiltyinä. Leningradissa ja sen ympäristössä ei ulkomaalaisten oleskelu ole sallittu. Ainoastaan erikoisen tärkeissä asioissa Neuvostoliiton kanssa ystävällisissä suhteissa olevien maiden alamaiset saavat tähän oikeuttavia luvia. Viime aikoina on Leningradin tehtaisiin saapunut saksalaisia insinöörejä, jotka toimivat neuvonantajina sotateollisuudessa.

Suomen sota tyhmä yritys neuvostotyöläisen mielestä

Kertojamme on saanut sellaisen vaikutelman, että jos sota kestää pitkään alkaa ja laajentuu vieläkin, voi myöskin Venäjän kansan, erikoisesti työväen kärsivällisyys loppua. Sota Suomea vastaan on venäläisten työläisten mielestä tyhmää ja erittäinkin siksi, että Venäjä uhraa miehiä jonkun tuntemattoman Kuusisen avustamiseksi. Neuvostohallituksen peli on

täysin läpinäkyvää kaikille huolimatta siitä, että propagandaa tehdään yötä päivää. Rangaistuksen uhkasta välittämättä on suomalaisen radion venäjänkielisiä lähetyksiä seurattu. Viime aikoina kuitenkin on yksityiset radiokoneet takavarikoitu ja radiokoneen sijaan annettu kovaäänisiä, joilla voi kuulla ainoastaan lankoja myöten lähetettyjä Leningradin radiokeskuksen uutisia. Siitä huolimatta pääsee tuus ilmi, erittäinkin rintamalta pa-laavien sotilaiden kertomusten kautta.